



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ  
ΠΑΙΔΙΚΗΣ & ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ



8-9 Φεβρουαρίου 2020  
Ξενοδοχείο Electra Palace  
Αθήνα

ΘΑ ΧΟΡΗΓΗΘΟΥΝ 10  
ΜΟΡΙΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ  
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ  
(C.M.E. CREDITS)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

## ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ



**Γεώργιος Π. Χρούσος**  
Πρόεδρος



**Χριστίνα Κανακά-Gantenbein**  
Αντιπρόεδρος



**Βασιλική Γκρέκα-Σπηλιώτη**  
Γενική Γραμματέας



**Διονύσιος Χρύσης**  
Ταμίας



**Μαρία Καραντζα-Χαρώνη**  
Μέλος



**Μαρία Παπαγιάννη**  
Μέλος



**Ευαγγελία Χαρμανδάρη**  
Μέλος

## ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Η Ελληνική Εταιρεία Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας οργανώνει το Πέμπτο Πανελλήνιο Συνέδριο Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας στις 8-9 Φεβρουαρίου, 2020, στο Ξενοδοχείο Electra Palace, στην Αθήνα, με σκοπό την ενημέρωση Παιδοενδοκρινολόγων, Παιδιάτρων, Ενδοκρινολόγων και άλλων λειτουργών υγείας, που ασχολούνται με το παιδί και τον/την έφηβο, σε ενδοκρινολογικά και μεταβολικά θέματα που είναι πολύ σημαντικά και χρήζουν μάθησης, συχνής μνείας, και κριτικής αξιολόγησης.

Το συνέδριο θα αναφερθεί στα καινούρια δεδομένα της Επιστήμης που έχουν άμεση σχέση με την Ενδοκρινολογία του παιδιού και του εφήβου, όπως οι ραγδαίες εξελίξεις της Τεχνολογίας, της Γονιδιωματικής, Γενετικής και Επιγενετικής, των βλαστοκυττάρων, και της κυτταρικής και γονιδιακής θεραπείας. Επίσης θα συζητηθούν τα νεότερα δεδομένα στην παχυσαρκία, τον σακχαρώδη διαβήτη, την αύξηση και τις διαταραχές της ήβης, ενώ θα παρουσιαστούν σύγχρονες θεραπείες, σημαντικές διαγνωστικές και θεραπευτικές αντιγνωμίες και άλλα θέματα που απασχολούν τόσο τον Παιδοενδοκρινολόγο και τον Κλινικό Παιδιάτρο, όσο και τον Ενδοκρινολόγο ενηλίκων.

Είναι ιδιαίτερη τιμή και χαρά μας που θέματα του συνεδρίου θα αναπτυχθούν από διακεκριμένους Έλληνες και ξένους Ομιλητές-Ερευνητές διεθνούς εμβέλειας με βαθιά γνώση του αντικειμένου τους.

Είστε όλες και όλοι προσκεκλημένοι της εταιρείας μας. Ιδιαίτερη πρόσκληση απευθύνεται σε όλους τους νέους και νέες εκπαιδευόμενους και μή.

Σας περιμένουμε!



**Γεώργιος Π. Χρούσος**

Ομότιμος Καθηγητής Παιδιατρικής  
Ιατρική Σχολή Εθνικού & Καποδιστριακού  
Πανεπιστημίου Αθηνών  
Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Παιδικής  
και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας



**Βασιλική Γκρέκα - Σπηλιώτη**

Ομότιμη Καθηγήτρια Παιδιατρικής -  
Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας  
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών  
Γενική Γραμματέα Ελληνικής Εταιρείας  
Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας

**Omnitrope<sup>®</sup>**  
Somatropin

POWERED BY

**SurePal<sup>™</sup>**



Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και Αναφέρετε  
**ΟΛΕΣ** τις ανεπιθύμητες ενέργειες για **ΟΛΑ** τα φάρμακα  
Συμπληρώνοντας την «**ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ**»

**SANDOZ** A Novartis  
Division

Κ.Α.Κ: Sandoz GmbH, Biochemiestrasse 10, 8250 Kundl, Αυστρία  
Στοιχεία επικοινωνίας: Novartis (Hellas) Α.Ε.Β.Ε./Sandoz division  
Φραγκοκκλησιός 7B, 151 25, Μαρούσι  
Τηλ.: 210 2811712, Fax: 210 6857655, [www.sandoz.com](http://www.sandoz.com)

# 5<sup>ο</sup> ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ & ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ

8-9 Φεβρουαρίου 2020, Αθήνα

## ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

### ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

**09:00-09:30** Εγγραφές

**09:30-09:45** Έναρξη συνεδρίου  
Πρόεδρος: **Γ. Χρούσος**

#### ΣΥΝΕΔΡΙΑ I ΝΕΟΓΝΙΚΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

Προεδρείο: **Α. Βαζαίου**  
**Δ. Χιώτης**

**09:45-10:15** Μοριακοί Μηχανισμοί του Νεογνικού Σακχαρώδη Διαβήτη  
**Α. Σερτεδάκη**

**10:15-10:45** Κλινική εικόνα και νευρολογικές διαταραχές - Θεραπεία Νεογνικού Σακχαρώδη Διαβήτη  
**Χρ. Κανακά - Gantenbein**

#### ΣΥΝΕΔΡΙΑ II ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΗΤΗ ΑΠΟ ΓΟΝΕΙΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ

Προεδρείο: **Κ. Καραβανάκη - Η. Μανιαδάκη**

**10:45-11:15** Στόχοι στην εκπαίδευση του Διαβήτη: ένα δομημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά και νέους με ΣΔ-1 προσαρμοσμένο στην Ελληνική πραγματικότητα  
**Α. Χριστοφορίδης**

**11:15-11:45** ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - ΚΑΦΕ

## ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

### 11:45-12:30 PLENARY LECTURE

Προεδρείο: **Χ. Κανακά - Gantenbein**

Towards a higher Time in Range

**T. Battelino**

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΙΙΙ

#### ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΠΑΘΕΙΩΝ

Προεδρείο: **Α. Δάκου - Βουτετάκη**

**Τζ. Αρδίτη**

**12:30-13:15** X-linked dominant hypophosphatemic rickets (XLH):

Γενετική και Θεραπεία

**Σ. Σακκά**

**13:15-14:30** ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΔΙΑΚΟΠΗ - ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΙV

#### ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΤΥΠΟΥ 2 ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Προεδρείο: **Α. Γαλλή - Τσινοπούλου**

**Μ. Καράντζα - Χαρώνη**

**14:30-15:00** Μοριακοί Μηχανισμοί στον Λιπώδη Ιστό Παχύσαρκων Παιδιών στην παθογένεια του Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου 2 στους έφηβους

**Β. Γκρέκα-Σπηλιώτη**

**15:00-15:30** Η θεραπεία με λιραγλουτιδίνη για την αντιμετώπιση της παχυσαρκίας και Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 2 σε παιδιά και εφήβους

**Ε. Χαρμανδάρη**

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ V

#### ΤΑ -OMICS ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ

Προεδρείο: **Γ. Χρούσος**

**Ε. Χαρμανδάρη**

**15:30-16:15** Metabolomics - Proteomics στην Παιδιατρική Ενδοκρινολογία

**Ι. Κωστήρια**

**16:15-16:45** ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - ΚΑΦΕ

## ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ VI ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΕΩΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΩΝ

Προεδρείο: **Π. Σμυρνάκη**  
**Φ. Καραχάλιου**

**16:45-17:30** Παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών  
**Ό. Φαφούλα, Γ. Παλτόγλου, Χ. Καραμπούτα**

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ VII ΝΕΕΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Προεδρείο: **Δ. Χρύσης**  
**Α. Δουλγεράκη**

**17:30-18:00** Υποφωφατασία  
**Α. Γαλλή - Τσινοπούλου**

**18:00-18:30** Long-acting Αυξητική Ορμόνη  
**Ε. Βλαχοπαπαδοπούλου**

**18:45** Γενική Συνέλευση ΕΕΠΕΕ



## ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ VIII ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟΙ ΔΙΑΤΑΡΑΚΤΕΣ

Προεδρείο: **Β. Γκρέκα - Σπηλιώτη**  
**Μ. Τούμπα**

**09:30-10:00** Ενδοκρινικοί διαταράκτες και αναπαραγωγικό σύστημα  
**Ν. Σκορδής**

**10:00-10:30** Ενδοκρινικοί διαταράκτες και μεταβολισμός/παχυσαρκία  
**Στ. Πάσχου**

**10:30-11:00** Ενδοκρινικοί διαταράκτες και νευροανάπτυξη  
**Π. Περβανίδου**

**11:00-11:30** ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ (Σελίδα 9)

**11:30-12:00** ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ IX ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ - ΑΝΤΙΓΝΩΜΙΕΣ

Προεδρείο: **Α. Μαγιάκου**  
**Α. Παπαδημητρίου**

**12:00-12:30** Χρήση αναστολέων αρωματάσης - Ενδείξεις - προβληματισμοί  
**Δ. Παπαδημητρίου**

**12:30-13:00** Χρήση αναλόγων GnRH σε συνδυασμό με αυξητική ορμόνη  
για βελτίωση τελικού αναστήματος - Μύθοι και πραγματικότητα  
**Δ. Χρύσης**

**13:00-13:30** Χορήγηση Αυξητικής ορμόνης μετά από κακοήθεια της παιδικής ηλικίας  
**Μ. Καραντζα - Χαρώνη**

**13:30-14:45** **Κλείσιμο Συνεδρίου**  
Αντιπρόεδρος: **Χ. Κανακά - Gantenbein**



## ΔΟΥΦΟΡΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

### 11.00-11.30 ΔΟΥΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

Με την ευγενική χορηγία της **SANDOZ** A Novartis  
Division

Προεδρείο: **Λ. Σταμογιάννου**

SGA – νεότερα μακροχρόνια δεδομένα ασφάλειας και αποτελεσματικότητας για την θεραπεία με Αυξητική Ορμόνη  
**Μ. Παπαγιάννη**

## ΟΜΙΛΗΤΕΣ – ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ

### **Battelino Tadej**

Professor, University of Ljubljana, Faculty of Medicine, Chair of Pediatrics

### **Paltoglou Georgios**

MD, PhD, Consultant Paediatric Endocrinologist, Evelina Children's Hospital, London, UK

### **Sakka Sofia**

Consultant in Paediatric Endocrinology, Diabetes and Bone Metabolism, Evelina London Children's Hospital, London, UK, Honorary Senior Lecturer, King's College London

### **Αρδίτη Τζέσικα**

MD, PhD, Παιδίατρος - Παιδο-Ενδοκρινολόγος

### **Βαζαίου-Γερασιμίδα Αδριανή**

Παιδίατρος, Αναπληρώτρια Διευθύντρια, Υπεύθυνη Διαβητολογικού Κέντρου, Α' Παιδιατρική Κλινική Νοσοκομείου Παίδων Π & Α Κυριακού

### **Βλαχοπαπαδοπούλου Ελπίδα**

Παιδίατρος Ενδοκρινολόγος, Διευθύντρια Τμήματος Αύξησης & Ανάπτυξης, Νοσοκομείο Παίδων «Π. & Α. Κυριακού»

### **Γαλλή-Τσινοπούλου Ασημίνα**

Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας Διευθύντρια Β' Παιδιατρικής Κλινικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης ΑΧΕΠΑ

### **Γκρέκα-Σπηλιώτη Βασιλική**

Ομότιμη Καθηγήτρια Παιδιατρικής - Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών, Γενική Γραμματέα Ελληνικής Εταιρείας Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας

### **Δάκου-Βουτετάκη Αικατερίνη**

Ομότιμη Καθηγήτρια Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

### **Δουλγεράκη Άρτεμις**

Παιδίατρος, MD, PhD, MRCPCH, Δ/ντρια του Τομέα νοσημάτων μεταβολισμού οστών και μεταβολισμού μετάλλων Ι.Υ.Π., Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»

### **Κανακά-Gantenbein Χριστίνα**

Καθηγήτρια Παιδιατρικής, Ενδοκρινολογίας-Νεανικού Διαβήτη, Διευθύντρια Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»

### **Καραβανάκη Κυριακή**

Καθηγήτρια Παιδιατρικής και Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Υπεύθυνη του Ιατρείου Διαβήτη και Μεταβολισμού, Β' Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Π & Α Κυριακού»

### **Καραμπούτα Ζαχαρούλα**

MD, MSc, PhD, DCH(London), MRCP(UK), MRCPCH(UK) Παιδίατρος-Παιδοενδοκρινολόγος & Παιδοδιαβητολόγος Διευθύντρια ΕΣΥ Β' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης (ΠΓΝΘ) ΑΧΕΠΑ

### **Καράντζα-Χαρώνη Μαρία**

Παιδίατρος Ενδοκρινολόγος, Διευθύντρια Ενδοκρινολογικής Κλινικής «Παίδων Μητέρα»

### **Καραχάλιου Φωτεινή-Ελένη**

Παιδίατρος - Παιδοενδοκρινολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ, Γ' Παιδιατρική Κλινική, Ε.Κ.Π.Α., Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»

### **Κωστέρια Ιωάννα**

Παιδίατρος, MD, MSc

### **Μαγιάκου Μαρία-Αλεξάνδρα**

Αν. Καθηγήτρια Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας ΕΚΠΑ

### **Μανιαδάκη Ηλιάννα**

Παιδίατρος-Παιδοενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Α' ΕΣΥ Παιδιατρικής Κλινικής, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου

## ΟΜΙΛΗΤΕΣ – ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ

### **Παπαγιάννη Μαρία**

Παιδίατρος-Παιδοενδοκρινολόγος, Ακαδημαϊκή Υπότροφος, Παιδοενδοκρινολογική Μονάδα, Γ' Παιδιατρική Κλινική ΑΠΘ, ΓΝΘ «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη

### **Παπαδημητρίου Αναστάσιος**

Ομότιμος Καθηγητής Παιδιατρικής, Ενδοκρινολογίας, Γ' Παιδιατρική Κλινική, Ε.Κ.Π.Α., Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ»

### **Παπαδημητρίου Δημήτρης**

Παιδοενδοκρινολόγος DIU, DU, CCU, τ. Λέκτορας Πανεπιστημίου Joseph-Fourier, Grenoble, France, Διευθυντής Ενδοκρινολογικής Κλινικής Παιδιατρικού Κέντρου

### **Πάσχου Σταυρούλα**

MD, PhD, Ενδοκρινολόγος-Διαβητολόγος, EYES and Science ESE Committees, EASD PGC Faculty, Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

### **Περβανίδου Παναγιώτα**

Παιδίατρος Αναπτυξιολόγος, Επίκουρη Καθηγήτρια Αναπτυξιακής & Συμπεριφορικής Παιδιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, Υπεύθυνη Ειδικού Κέντρου Αναπτυξιακής Παιδιατρικής, Α' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»

### **Σερτεδάκη Αμαλία**

Βιοχημικός PhD, Εργαστήριο Μονάδας Ενδοκρινολογίας Μεταβολισμού και Διαβήτη Χωρέμιο Ερευνητικό Εργαστήριο, Α' Παιδιατρική Κλινική, Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσ. Παίδων «Η Αγία Σοφία»

### **Σκορδής Νίκος**

MD, PhD, Καθηγητής Παιδιατρικής School of Medicine, University of Nicosia, Cyprus

### **Σμυρνάκη Πηνελόπη**

Παιδίατρος-Παιδοενδοκρινολόγος, Ηράκλειο, Κρήτη

### **Σταμογιάννου Λέλα**

Παιδίατρος-Παιδοενδοκρινολόγος, Υπεύθυνη Ειδικής Μονάδας Αύξησης Κλινική, ΙΑΣΩ Παίδων

### **Τούμπα Μερόπη**

Παιδοενδοκρινολόγος, Κύπρος

### **Φαφούλα Όλγα**

Παιδίατρος-Παιδοενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Α', Υπεύθυνη Ενδοκρινολογικού Ιατρείου, Γ.Ν. Παίδων Πεντέλης

### **Χαρμανδάρη Ευαγγελία**

MD, MSc, PhD, MRCP (UK), CCST (UK), Καθηγήτρια Παιδιατρικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας, Α' Παιδιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»

### **Χιώτης Δημήτριος**

Παιδίατρος Ενδοκρινολόγος

### **Χριστοφορίδης Αθανάσιος**

Επ. Καθηγητής Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Α' Παιδιατρική Κλινική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

### **Χρύσης Διονύσιος**

Καθηγητής Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών

### **Χρούσος Γιώργος**

Ομότιμος Καθηγητής Παιδιατρικής & Ενδοκρινολογίας ΕΚΠΑ, τ. Διευθυντής Α' Παιδιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ, ΓΝ Παίδων «Η Αγία Σοφία»

## ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

### Ημερομηνία και Τόπος Διεξαγωγής

8-9 Φεβρουαρίου 2020, Αθήνα, Ξενοδοχείο Electra Palace,

Ν. Νικοδήμου 18-20, 10557 Αθήνα

Τηλ: (+30) 210 337 0100, Fax: (+30) 214 4049 825/26/27

e-mail: [epconcierge@electrahotels.gr](mailto:epconcierge@electrahotels.gr)

### Εγγραφή

50 Ευρώ

## ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε τις παρακάτω Φαρμακευτικές Εταιρείες  
για την αρωγή τους στο 5<sup>ο</sup> Συνέδριό μας:

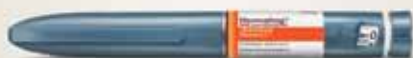






# Μια μικρή αλλαγή Μπορεί να κάνει τη διαφορά.

Σας παρουσιάζουμε την πρώτη και  
μοναδική προγεμισμένη πένα  
με διαβόηση 0,5 μονάδας<sup>1</sup>.



Είναι πολύ απλό να κάνεις τα πράγματα  
ευκολότερα για ένα παιδί.  
Η Humalog 100 μονάδες/ml Junior KwikPen  
είναι κατάλληλη για ασθενείς που μπορεί  
να ωφεληθούν από πιο λεπτομερείς προσαρμογές  
της δόσης ινσουλίνης.<sup>2</sup>

**Humalog Junior KwikPen**  
insulin lispro (rDNA origin) injection

## Π.Χ.Π. Humalog 100 μονάδες/ml Junior KwikPen

**ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ:** Humalog 100 μονάδες/ml Junior KwikPen. Έντοια δόση με προγεμισμένη πένα. **ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΩΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ:** Κάθε προγεμισμένη πένα περιέχει 300 μονάδες ινσουλίνης εφόσον οι 3 ml δόξαμτος. Κάθε Junior KwikPen χορηγεί 0,5-30 μονάδες με διαβόηση της 0,5 μονάδας. **Βεβαιωμένες ενδείξεις:** Η θεραπεία ενήλικων και παιδίων με σακχαρώδη διαβήτη, όπως επίσης απαιτείται χορήγηση ινσουλίνης για τη διατήρηση της φυσιολογικής συγκέντρωσης της γλυκόζης. Η Humalog ενδείκνυται επίσης για την πρόληψη στασιμότητας του σακχαρώδους διαβήτη. **Δοσολογία και τρόπος χορήγησης:** Η δοσολογία πρέπει να καθορίζεται από το γιατρό ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενούς. Η Humalog 100 μονάδες/ml Junior KwikPen είναι κατάλληλη για ασθενείς που μπορεί να ωφεληθούν από πιο λεπτομερείς προσαρμογές της δόσης ινσουλίνης. Η Humalog 100 μονάδες/ml Junior KwikPen χορηγεί 0,5 - 30 μονάδες με διαβόηση της 0,5 μονάδας σε πιο συχνότητα. Η Humalog μπορεί να χορηγηθεί λόγω των γεύματων. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, η Humalog μπορεί να χορηγηθεί αυθαίρετα μετά τα γεύματα. Η Humalog διατίθεται και διαβασολυτική δόση (2 έως 5 units) όταν χορηγείται με υποδοχή έντοια σφαιρική με τη δόση ινσουλίνης. Άλλα τύποι της δόσης (ενέχυρα δόσης) ή είναι Humalog (ή σε παρόμοια χορήγηση με αμετάβλητο υποδοχή δόση), η οποία χορηγείται με προληπτική δόση. Η Humalog μπορεί να χορηγηθεί τόσο κατά τη γέννηση. Ο αριθμός των μονάδων ινσουλίνης δίνεται στο παρόμοιο δόση της πένας ανεξαρτήτως παρακείμενου και δεν θα πρέπει να γίνεται οποιαδήποτε δόσολογική μεταρρύθμιση κατά τη μεταβολή του ασθενούς σε νέα παρακείμενη ή σε πένα με διαφορετική δόσολογική διαβόηση. Οι ανάγκες σε ινσουλίνη μπορεί να μεταβούν σε ασθενείς με γενετική διαταραχή. Οι ανάγκες σε ινσουλίνη μπορεί να μεταβούν σε ασθενείς με παροδική διαταραχή λόγω της προσωρινής κοιλιακής και της γλυκοζουρίας και των μεταβλητών μεταβολών της ινσουλίνης. Οποιοσδήποτε ασθενής με κρίνια επείγουσα διαβόηση, αυθαίρετα από ινσουλίνη μπορεί να οδηγηθεί σε ασθενείς ασθενούς για ινσουλίνη. Η Junior KwikPen ενδείκνυται μόνο για υποδοχή χορήγηση. Οι ασθενείς θα πρέπει να εκπαιδευθούν, ώστε να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες τεχνικές χορήγησης. **Ανεπιθύμητες:** Υπερβολική δόση δόσης ή σε κρίση από τη δόση που αναγράφεται στην παραγωγή. **Ειδικές προειδοποιήσεις και προφυλάξεις κατά τη χρήση:** μεταξύ των ασθενών σε άλλα τύποι ή σφάλματα ινσουλίνης πρέπει να γίνεται υπό αυστηρή ιατρική παρακολούθηση. Καταστάσεις οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν το προσδιορισμένο αποτέλεσμα της ινσουλινικής ώστε να είναι λιγότερο ή είναι η σκιά και διαφορετική είναι το μακροπρόθεσμα σακχαρώδη διαβήτη, το εντατικοποιημένο στάδιο ινσουλινισμού, η διαβητική νεφροπάθεια ή η λήψη φαρμάκων όπως οι β-αναστολέα. Η χορήγηση δόσεων οι οποίες είναι ανεπαρκείς ή η δόση της θεραπευτικής αγωγίας ιδιαίτερα στους νεογνούς-εμβρυϊκούς διαβητικούς ασθενείς, μπορεί να οδηγήσει σε υπεργλυκαιμία και διαβητική κητώωση, καταστάσεις οι οποίες είναι δυνητικά θανατηφόρες. Οι ανάγκες σε ινσουλίνη μπορεί να είναι αυξημένες κατά τη διάρκεια νόσου ή συνδυαστικών διαταραχών. Μπορεί να απαιτηθεί προσαρμογή της δόσολογίας σε ασθενείς που έχουν αυξημένη οσμωτική διασπορά ή μεταβάλλουν το σπινθηροειδές διαβόησή τους. Η δόση αυθαίρετα μετά τα γεύματα, μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο εμφάνισης υπεργλυκαιμίας. Κατά τη χορήγηση ταχείας δόσης ινσουλίνης, εάν εμφανιστούν υπεργλυκαιμικές επιπτώσεις, λόγω των φαρμακοδυναμικών διαταχών των ανάλειων ινσουλίνης, οι επιπτώσεις αυτές θα οφείλονται σε μικρότερο χρονικό διάστημα μετά τη χορήγηση, συγκριτικά με την

αυθαίρετη δόση ινσουλίνης. Αποφυγή ορισμένων φαρμακευτικών αγωγών: Οι ασθενείς θα πρέπει να καθορίζονται ώστε να ελέγχουν πάντα την σκιά της ινσουλίνης, πριν από κάθε χορήγηση, για να μην υπερδοσούν κατά λάθος τη δόση διαφορετικές παρακείμενες της Humalog Junior KwikPen ή και άλλα προϊόντα ινσουλίνης. Οι ασθενείς πρέπει να εφευρεθούν οπτικά τον αριθμό των επιγεμισμένων μονάδων στην επιλεγεί δόση της πένας. Σε εκ παύσει, προκειμένου οι ασθενείς να χορηγούν οι ίδιοι την ινσουλίνη, απαιτείται να μπορούν να διαβάσουν τον επιλεγεί δόση στην πένα. **Αλληλεπιδράσεις με άλλα φαρμακευτικά προϊόντα και άλλες μορφές αλληλεπιδράσεις:** Για τη χορήγηση άλλων φαρμάκων απαιτείται με την Humalog θα πρέπει να ενημερωθεί ο γιατρός. **Γονιότητα, κύηση και γαλουκία:** Αξιοσημείωτο από ένα μεγάλο αριθμό εγκύων γυναικών που εισήχθησαν στο φάρμακο δεν έχουν ανεπιθύμητες επιπτώσεις της ινσουλίνης lispro στην κύηση ή στην υγεία του εμβρύου/βλαβή. Σε ασθενείς με διαβήτη που θέλουν μπορεί να απαιτηθεί προσαρμογή στη δόση της ινσουλίνης, σε διαβόηση ή και σε δύο αυθαίρετα. **Επιπτώσεις στην ικανότητα οδήγησης και χειρισμού μηχανημάτων:** Η ικανότητα του ασθενούς να συγκεντρωθεί και να αντέξει μπορεί να επηρεαστεί ως αποτέλεσμα της υπεργλυκαιμίας. **Ανεπιθύμητες ενέργειες:** Η υπεργλυκαιμία είναι η πιο συχνή ανεπιθύμητη ενέργεια στους διαβητικούς ασθενείς κατά τη θεραπεία με ινσουλίνη lispro. Σπάνια υπεργλυκαιμία μπορεί να οδηγήσει σε σπασμούς συνείδησης και σε σπασμούς περιφερειακών άκρων. Δεν παρουσιάζονται κλινικά εφίσημα υπεργλυκαιμίες, δεδομένου ότι η υπεργλυκαιμία είναι αποτέλεσμα της δόσης ινσουλίνης και άλλων παραγόντων ή του διαβόηση και της οσμωτικής διασποράς του ασθενούς λόγω άλλων αιτιών. **Επιπτώσεις άλλων μορφών αλληλεπιδράσεων:** Η αλληλεπιδράση με ορισμένα άλλα φάρμακα πιθανότατα αυξημένη οσμωτική διασπορά. Η σπάνια παραπληρομετρία αντιμετωπίζεται εντατικά μετά από τη χορήγηση άλλων κλινικών φαρμάκων που προκαλούν πρόληψη είναι σπάνια. Επιπλέον η οσμωτική παρακείμενη της αμείωσης οσμωτικής κίνησης του φαρμακευτικού προϊόντος λήψη από τους επηρεασμένους υγείας να αναφέρουν οποιαδήποτε παραπληρομετρία αντιμετωπίζεται εντατικά μέσω του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Μητρώου 284 GR-155662 Χολαργός, Αθήνα, Τηλ: +30 21 32040380/337, φάρ: +30 21 06549585, ιστοσελίδα: <http://www.efpi.gov.gr>)

Για τις πλήρεις Π.Χ.Π. σχετικά με το προϊόν αναζητήστε στην αγορά.

1. C.M. Koppes et al. Journal of Diabetes Science and Technology 2018, Vol. 12(2) 364-372. <https://doi.org/10.1177/19322968177363>  
2. Π.Χ.Π. Humalog 100 μονάδες/ml Junior KwikPen

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και Αναζητήστε ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για ΟΛΑ τα φάρμακα Συμπληρώστε την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»



**ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ - ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.**  
15ο χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, 14564 Κηφισιά **ΤΗΛ.:** 210 6294600 **Fax:** 210 6294610  
[www.pharmaserve.gr](http://www.pharmaserve.gr)



# Η πρώτη και μοναδική ρινική γλυκαγόνη

Το Baqsimi ενδείκνυται για την αντιμετώπιση της σοβαρής υπογλυκαιμίας σε ενήλικες, εφήβους και παιδιά ηλικίας 4 ετών και άνω με σακχαρώδη διαβήτη<sup>1</sup>

  
**baqsimi**<sup>®</sup>  
(glucagon) nasal powder 3mg



<sup>1</sup> Για την πλήρη Π.Χ.Π. του προϊόντος απευθυνθείτε στην εταιρεία.

## Περιγραφή Χαρακτηριστικών Προϊόντος Baqsimi

**ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ:** Baqsimi 3 mg ρινική κόνια σε περιέκτη μιας δόσης. **ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ:** Κάθε περιέκτης μιας δόσης χορηγεί ρινική κόνια με 3 mg γλυκαγόνης. **Θεραπευτικές ενδείξεις:** Το Baqsimi ενδείκνυται για την αντιμετώπιση της σοβαρής υπογλυκαιμίας σε ενήλικες, εφήβους και παιδιά ηλικίας 4 ετών και άνω με σακχαρώδη διαβήτη. **Δοσολογία και τρόπος χορήγησης:** Ενήλικες, έφηβοι και παιδιά ηλικίας 4 ετών και άνω. Η ανισορροπημένη δόση είναι 3 mg γλυκαγόνης, χορηγούμενη στον ένα ριζώνα. Ηλικιωμένοι (ηλικίας ≥ 65 ετών) δεν απαιτείται προσαρμογή της δόσης με βάση την ηλικία. Υπάρχουν πολύ περιορισμένα δεδομένα αποτελεσματικότητας και ασφαλείας για ασθενείς ηλικίας 65 ετών και άνω και δεν υπάρχουν δεδομένα για ασθενείς ηλικίας 75 ετών και άνω. Νεφρική και ηπατική δυσλειτουργία: Δεν απαιτείται προσαρμογή της δόσης με βάση τη νεφρική και την ηπατική λειτουργία. Παιδιατρικός πληθυσμός 0 - < 4 ετών: Η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα του Baqsimi σε βρέφη και παιδιά ηλικίας 0 έως < 4 ετών δεν έχουν ακόμα τεκμηριωθεί. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα. Τρόπος χορήγησης: Για ρινική χρήση μόνο. Η ρινική κόνια γλυκαγόνης χορηγείται στον ένα ριζώνα. Η γλυκαγόνη απορροφάται παθητικά μέσω του ρινικού βλεννογόνου. Δεν είναι απαραίτητη η εισπνοή ή η βαθιά αναπνοή μετά τη χορήγηση. **Αντενδείξεις:** Υπερευαίσθηση στη δραστική ουσία ή σε κάποιο από τα έκδοχα. Φαρμακομικτούχμα. **Ειδικές προειδοποιήσεις και προφυλάξεις κατά τη χρήση:** Φαρμακομικτούχμα: Σε περίπτωση παρουσίας φαρμακομικτούχματος, η γλυκαγόνη μπορεί να διεγείρει την απελευθέρωση καταλοίπων από τον όγκο. Εάν ο ασθενής παρουσιάζει σημαντική αύξηση της αρτηριακής πίεσης, η χρήση ενός μη εκλεκτικού αδρενεργικού αποκλειστή έχει καταδειχθεί ότι είναι αποτελεσματική στη μείωση της αρτηριακής πίεσης. Το Baqsimi αντενδείκνυται σε ασθενείς με φαρμακομικτούχμα. Ισχυλίνωμα: Σε ασθενείς με ισχυλίνωμα, η χορήγηση γλυκαγόνης μπορεί να οδηγήσει αρχικά σε αύξηση των επιπέδων γλυκόζης αίματος. Ωστόσο, η χορήγηση γλυκαγόνης μπορεί να διεγείρει άμεσα ή έμμεσα (μέσω μιας αρχικής αύξησης των επιπέδων γλυκόζης αίματος) υπερβολική απελευθέρωση νουαλίνης από ένα ισχυλίνωμα και να προκαλέσει υπογλυκαιμία. Ένας ασθενής που αναπτύσσει συμπτώματα υπογλυκαιμίας μετά τη λήψη μιας δόσης γλυκαγόνης θα πρέπει να λάβει γλυκόζη από τον στόματος ή ενδοφλέβια. Υπερευαίσθηση και αλλεργικές αντιδράσεις: Μπορεί να εκδηλωθούν αλλεργικές αντιδράσεις, οι οποίες έχουν ανιχνευθεί με τη χορήγηση ενέσιμης γλυκαγόνης και περιλαμβάνουν γενικό μείνιο εξάνθημα και, σε κάποιες περιπτώσεις, αναφυλακτικό σοκ με αναπνευστικές δυσκολίες, καθώς και υπόταση. Εάν ο ασθενής αντιμετωπίσει δυσκολία στην αναπνοή, ζητήστε άμεσα ιατρική βοήθεια. Αποθήκες γλυκογόνου και υπογλυκαιμία: Η γλυκαγόνη είναι αποτελεσματική στην αντιμετώπιση της υπογλυκαιμίας μόνο εάν υφίσταται επαρκής παρουσία γλυκογόνου στο ήπαρ. Επειδή η γλυκαγόνη παρήγει λίγη ή καθόλου βοήθεια σε καταστάσεις αστίας, επηρεασμένης ανεπάρκειας, χρόνιας κατάρρησης αλκοόλ ή χρόνιας υπογλυκαιμίας, αυτός ο παθήσεις θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με χορήγηση γλυκόζης. Για την πρόληψη της επανεμφάνισης της υπογλυκαιμίας, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται υδατάνθρακες από τον στόματος για την αποκατάσταση του γλυκογόνου στο ήπαρ, όταν ο ασθενής έχει ανταποκριθεί στη θεραπεία. **Αλληλεπιδράσεις με άλλα φαρμακευτικά προϊόντα και άλλες μορφές αλληλεπίδρασης:** Δεν έχουν πραγματοποιηθεί μελέτες αλληλεπιδράσεων. Ισχυλίνη: Δρά ανταγωνιστικά προς τη γλυκαγόνη. Ινδομεθακίνη: Όταν χρησιμοποιείται μαζί με νδομεθακίνη, η γλυκαγόνη μπορεί να απελευθερώσει την ικανότητα αύξησης των επιπέδων γλυκόζης αίματος ή μπορεί ακόμη και να προκαλέσει υπογλυκαιμία. Β αποκλειστές: Οι ασθενείς που λαμβάνουν β-αποκλειστές αναμένεται να έχουν μεγαλύτερη αύξηση τόσο των σημείων όσο και της αρτηριακής πίεσης, μία αύξηση η οποία θα είναι παρόμοια λόγω του μακρού χρόνου μείωσης ζωής της γλυκαγόνης. Βαρεράνη: Η γλυκαγόνη μπορεί να αυξήσει την αντιπηκτική δράση της βαρεράνης. **Γονιμότητα, κύηση και γαλουχία:** Κύηση: Μελέτες αναπαραγωγής και γονιμότητας με ρινική κόνια γλυκαγόνης δεν διεξήχθησαν σε ζώα. Το Baqsimi μπορεί να χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Η γλυκαγόνη δεν διαπερνά τον ανθρώπινο πλακουντιακό φραγμό. Η χρήση γλυκαγόνης έχει αναφερθεί σε έγκυες γυναίκες με διαβήτη και δεν υπάρχουν γνωστές επιβλαβείς επιδράσεις σε σχέση με την πορεία της εγκυμοσύνης και την υγεία του εμβρύου και του νεογνού. Θηλασμός: Το Baqsimi μπορεί να χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του θηλασμού. Η γλυκαγόνη αποκρίνεται από την κυκλοφορία του αίματος πολύ γρήγορα και κατά συνέπεια η ποσότητα που απεκρίνεται στο γάλα μητρών που θηλάζουν μετά τη θεραπεία σοβαρών υπογλυκαιμικών αντιδράσεων αναμένεται να είναι εξαιρετικά μικρή. Καθώς η γλυκαγόνη αποδοθεί στην πεπτική οδό και δεν μπορεί να απορροφηθεί στην ολική μορφή της, δεν θα εκκείσει οποιαδήποτε μεταβολική επίδραση στο παιδί. Γονιμότητα: Δεν έχουν διεξαχθεί μελέτες γονιμότητας με τη ρινική κόνια γλυκαγόνης. Μελέτες σε φρουκτοσικούς έχουν καταδείξει ότι η γλυκαγόνη δεν προκαλεί διαταραχή της γονιμότητας. **Επιδράσεις στην ικανότητα οδήγησης και χειρισμού μηχανημάτων:** Το Baqsimi έχει ασήμαντη επίδραση στην ικανότητα οδήγησης και χειρισμού μηχανημάτων. **Ανεπιθύμητες ενέργειες:** Οι πιο συχνά αναφερόμενες ανεπιθύμητες ενέργειες είναι η αύξημένη διακροακία (36%), ο ερεθισμός της ανώτερης αναπνευστικής οδού (34%), η ναυτία (27%), η κεφαλαλγία (21%) και ο εμετός (16%). Ζητείται από τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας να αναφέρουν οποιαδήποτε πιθανολογούμενες ανεπιθύμητες ενέργειες μέσω του εθνικού συστήματος αναφοράς. Ελλάδα: Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων Μεσογείου 284 GR-15562 Χολαργός, Αθήνα Τηλ: +30 21 33040330/337 fax: +30 21 06549585, Ιστοσελίδα: <http://www.efpa.gr>. **ΚΑΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:** Eli Lilly Nederland B.V., Papendorpseweg 83, 3528 BU Utrecht, Ολλανδία. **ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:** ΕΛ/1/19/17406/001. **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ:** 16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019.

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και λιγότερα: **ΟΛΕΣ** τις ανεπιθύμητες ενέργειες για **ΟΛΑ** τα φάρμακα συμψηφίζοντας την «**ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ**»



ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ-ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.

15<sup>ο</sup> χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, 14564 Κηφισιά τ. 210 6294600 f. 210 6294610

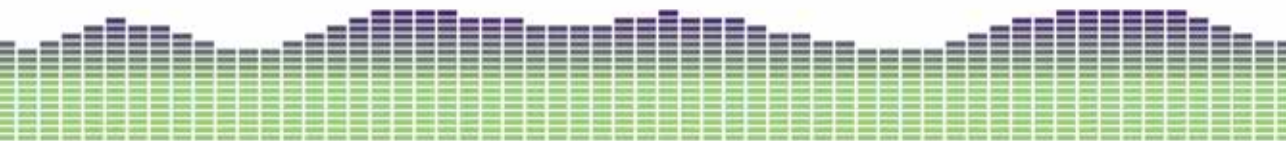
[www.pharmaserve.gr](http://www.pharmaserve.gr)





# Toujeo®

insulin glargine 300U/mL



SAGRT1J01910200040

Πριν τη συνταγογράφηση παρακαλώ συμβουλευτείτε την ΠΧΠ του προϊόντος που διατίθεται στο [www.ema.europa.eu](http://www.ema.europa.eu).

**SANOFI** 

Λ. Συγγρού 348, Κτήριο Α, 17674 Καλλιθέα  
Τηλ: 210-9001600, Fax: 210-9249088  
[www.sanofi.gr](http://www.sanofi.gr)